

KYSTSONEPLAN FOR NAMDALEN

**NAMDAL
REGIONRÅD**

PLANPROGRAM

02.10.2018

Leka, Vikna, Nærøy, Høylandet, «Nye Namsos», Flatanger, Osen,
Roan, Åfjord og Bjugn

PROSJEKTBEKRIVELSE	
Plannavn	KYSTSONEPLAN FOR NAMDALEN
Arkivsak ID	
Plan ID	
Formål/Hensikt	Å sikre bærekraftig verdiskapning og gi mulighet for fortsatt vekst og utvikling av havbruksnæringa i regionen.
Planavgrensning	Planlegge sjøareal fra kystkontur ut til grunnlinja i kommunene Leka, Vikna, Nærøy, Høylandet, «Nye Namsos», Flatanger, Osen, Roan, Åfjord og Bjugn
Sammendrag	
Framdriftsplan	Fastsettelse av planprogram høst 2018 Utarbeidelse av planforslag i 2019 Høring og egengodkjenning av plan 1. kvartal 2020
Organisering	Arbeidet er organisert som et interkommunalt plansamarbeid. Styringsgruppen består av en representant fra hver kommune og har gjennom vedtak i de enkelte deltakerkommuner fått i oppdrag å gjennomføre planarbeidet. Arbeidet er ledet av Namdal regionråd som engasjerer prosjektleder som skal sørge for å gjennomføre det praktiske arbeidet. Kommunestyrene i de enkelte kommunene skal vedta endelig planprogram jf. § 4-1, oppstart jf. § 11-12, høring av planforslag jf. § 11-12 og plan jf. pbl § 11-12.

INNHOLDSFORTEGNELSE

1	Innledning	4
1.1	Formål med planarbeidet	4
1.2	Premisser for planarbeidet	5
1.3	Planavgrensing	7
1.4	Lovgrunnlaget med de viktigste lovene for arealplanlegging i sjø	8
1.5	Regionale retningslinjer og gjeldende kommunale planer	8
2	Planprosess	9
2.1	Organisering	9
2.2	Hovedfaser	10
2.3	Fremdrift	11
2.4	Medvirkning	12
2.5	Konsekvensutredning (KU)	12
3	Fokusområder	14
3.1	Følgende tema skal utredes	14
3.2	Arealanalyse	15
4	Behov for nye utredninger?	15
4.1	Biologisk mangfold	15
4.2	Fiskeri og tarehøsting	16
4.3	Havbruk	16
4.4	Kulturminner og kulturmiljø	17
4.5	Forurensing	17
4.6	Samferdsel og infrastruktur	17
4.7	Friluftsliv og reiseliv	18
5	Risiko og sårbarhet	18
5.1	Skred og flom	18
5.2	Havnivåstigning	18
5.3	Fiskehelse og smitte	19
6	Kildehenvisning	19
7	Vedlegg	19

1 Innledning

I byregionprogrammet i regi Kommunal og moderniseringsdepartementet (KMD) er det definert en del satsingsområder for region Namdal. Ett av disse er «næringsutvikling basert på naturressurser» - herunder havbruk.

I dialog med kommuner og næring har en derfor kommet frem til at en felles kystzoneplan for kystområdene i Namdalen er et aktuelt samarbeidsområde. Planen skal dermed:

- gjenspeile ønsket arealpolitikk, lokalt, regionalt og nasjonalt
- avdekke og avklare eventuelle interessekonflikter
- sikre marin næringssatsing og være grunnlag for at regionen fortsatt er en av de ledende innen marin utvikling
- sikre god og forutsigelig forvaltning av sjøområdene i regionen
- være dynamisk og fleksibel i forhold til framtidige behov

På den måten vil man kunne være forberedt på å utnytte havets- og kystsonens næringsmessige potensial i god sameksistens mellom fiskeri-, havbruk og annen bruk av sjøarealene.

Som hovedregel bør felles kystzoneplan avdekke og sikre områder som innehar spesielle kvaliteter og sårbare arter. For øvrige sjøarealer bør det i størst mulig grad planlegges med flerbruksformål der akvakultur kan være en del av formålet når det er mulig å finne en god sameksistens mellom fiskeri, havbruk, turisme og annen bruk av sjøarealene. Akvakultur vil også i mange områder være en del av flerbruksformålet men uten at laks og ørret er tillatt.

Status for kystzoneplaner i regionen er gjennomgående tilfredsstillende, men det er utdaterte planer i noen kommuner. Det er imidlertid viktig å planlegge helhetlig og kunnskapsbasert i større områder da en kommunes vedtak i sjø kan påvirke nabokommunene. En felles planprosess vil også lette arbeidsmengden i den enkelte kommune, gi økt kompetanse og samarbeid, og gi mulighet for en mer ensartet forvaltningspraksis innen planområdet.

En bør merke seg at arealplan i sjø er en overordnet plan med nasjonale og regionale føringer hvor lokaldemokratiet gjennom kommunestyrene er planmyndighet og legger føringer for hvilken utvikling og interesser de ønsker å ivareta i større eller mindre grad i egen kommune. Kommunenes vedtak kan imidlertid ikke være i strid med nasjonale og/eller vesentlige regionale interesser. Det er også viktig å skille mellom overordnet plan og saksbehandling. Når kommune har avsatt areal til akvakultur, så betyr det at det er tillatt å søke om etablering av akvakultur. Deretter skal seks statlige fagmyndigheter saksbehandle innholdet i arealet etter akvakulturloven.

Planprogrammet skal gi bakgrunn, oversikt, formål og innhold i planen. Hvordan planprosessen er tenkt gjennomført, utredningsbehov i form av konsekvensutredninger, organisering av arbeidet, framdrift og opplegg for medvirkning. Forslag til planprogram godkjennes av styringsgruppa før det meldes oppstart og planprogrammet legges ut på høring i minimum seks uker. Endelig planprogram skal, etter innspill, godkjennes av det enkelte kommunestyret i deltakerkommunene.

1.1 Formål med planarbeidet

Det skal utarbeides en interkommunal plan for sjøarealene i planområdet for perioden 2020-2032. Arbeidet skal resultere i felles plankart med bestemmelser, samt planbeskrivelse for arealbruken. Det skal også gjennomføres konsekvensutredning i henhold til gjeldende regelverk.

Et av prosjektets viktigste effektmål er å tilrettelegge og øke mulighetene for etablering og vekst innen havbruksnæringa ved at arealplanen sikrer tilgang til tilstrekkelig bærekraftig areal der næringa kan søke om etablering. Planen skal utarbeides etter § 11 i pbl og organiseres etter § 9. Det er viktig å påpeke at planarbeidet ikke skal lede til en «over-kommunal plan», men en sammenstilling av flere formelt selvstendige og juridisk bindende kommunale planer. Det siste fordrer følgelig at hver enkelt kommune godkjenner sin del av arealet, og at den delen blir det juridisk gjeldende for havområdet i den enkelte kommune. jf. § 9-3

1.2 Premisser for planarbeidet

For gjennomføring av planlegging av sjøområdene med planprosess og innhold i planene gjelder reglene jf. kap. 11 i Plan og bygningsloven (pbl). § 11-7 nr. 6 «*Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsone*» skal brukes for å planlegge sjøareal. Arealformålet kan deles inn i underformålene ferdsel, farleder, fiske, akvakultur, naturområder og friluftsområder hver for seg eller i kombinasjon med egne bestemmelser og eller retningslinjer (se fig.). I 2017 kom noen nye underformål.

	SOSI-kode	Eksisterende arealformål	Nytt arealformål
6. Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsone	(6000)		
Bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone	6001		
Ferdsel	6100		
Farled	6200		
Småbåthavn	6230		
Fiske	6300		
Akvakultur	6400		
Drikkevann	6500		
Naturområde	6600		
Friluftsområde	6700		
Kombinerte formål i sjø og vassdrag med eller uten tilhørende strandsone	6800		

Bredde på stripene i kombinasjoner: 2.5

§ 11-11 nr. 3 viser til at det kan gis bestemmelser om at arealbruken kan fastsettes særskilt for vannoverflaten, vannsøylen og bunnen. Det er gitt hjemler § 11-11 for bestemmelser til arealformålet. Det kan etter § 11-8 fastsettes hensynsoner for ulike formål (aktsomhet, båndlegging, bevaring naturmiljø, hensynsone friluftsliv, bevaring kulturmiljø med mer) og det kan etableres egne bestemmelsesområder. Kommunal- og moderniseringsdepartementet lanserer høsten 2018 en ny veileder om planlegging i sjø som vil kunne legge føringer for planarbeidet som ikke er hensyntatt i planprogrammet.

Planarbeidet er organisert etter kap. 9 i pbl. som omhandler interkommunalt plansamarbeid. Planarbeidet ledes av et styre med samme antall representanter fra hver kommune, og styret fastsetter selv regler for sitt arbeid og organiserer planarbeidet slik de finner det hensiktsmessig jf. § 9-2 i pbl. Hver kommune har ansvar for at saksbehandlingsreglene følges innenfor sitt område.

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging av 24.juli 2011 legger føringer for arealplanlegging i sjø:

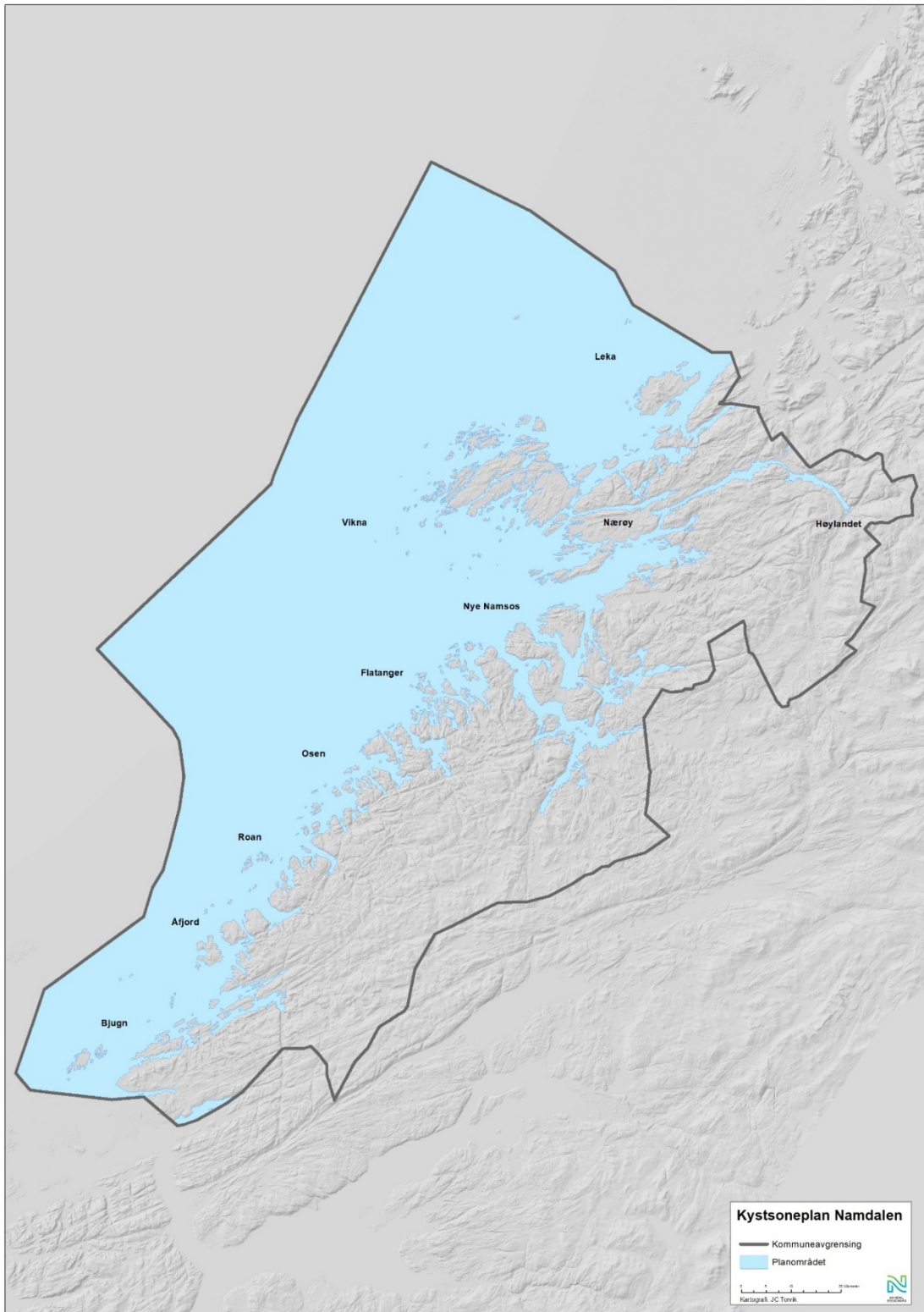
https://www.regjeringen.no/contentassets/2f826bdf1ef342d5a917699e8432ca11/nasjonale_forventninger_bm_ny.pdf

- ✓ Fylkeskommunene og kommunene sikrer tilstrekkelig areal til fiskeri- og havbruksnæringen i kystzoneplanleggingen, og avveier dette mot miljøhensyn og andre samfunnsinteresser. Arealbehovet ses i et regionalt perspektiv
- ✓ Fylkeskommunene og kommunene identifiserer viktige verdier av naturmangfold og landskap, friluftsliv, kulturminner og kulturmiljø, og ivaretar disse i regionale og kommunale planer. Tilgjengelig kunnskap tas aktivt i bruk og samlede virkninger synliggjøres og tas hensyn til
- ✓ Fylkeskommunene og kommunene tar hensyn til klimaendringer og risiko og sårbarhet i sin samfunns- og arealplanlegging og byggesaksbehandling. Kommunene sikrer at det utarbeides risiko- og sårbarhetsanalyser for utbyggingsplaner, som gir et godt kunnskapsgrunnlag for å forebygge og redusere aktuelle risiko- og sårbarhetsforhold. Det tas særlig hensyn til naturfarer og eksisterende og fremtidige klimaendringer

Regjeringens strategi for en konkurransekraftig havbruksnæring (2007) og Gullestadutvalget fra 4. februar 2011 «Effektiv og bærekraftig arealbruk i havbruksnæringa – areal til begjær» forventer at kommunene tilrettelegger for næringsutvikling i sjøarealene.

1.3 Planavgrensing

Kystsoneplan for Namdalen omfatter sjøarealene innenfor kommunegrensene til Leka, Vikna, Nærøy, Høylandet, «Nye Namsos» (Fosnes, Namsos og Namdalseid), Flatanger, Osen, Roan, Åfjord og (deler av) Bjugn.

Det vil si at planområdet er avgrenset mot land i kystkonturen basert på kote null basert på det nye høydesystemet NN2000 i kartverket (middel vannstand), og i sjø til nevnte kommunegrenser. Detaljregulerte områder i tilknytning til planområdet vil ikke inngå i planen (f.eks småbåthavner).

1.4 Lovgrunnlaget med de viktigste lovene for arealplanlegging i sjø

Lov om planlegging og byggesaksbehandling av 27. juni 2008

Lov om vassdrag og grunnvann av 24. november 2000

Lov om vern mot forurensing og om avfall av 13. mars 1981

Lov om forvaltning av naturens mangfold (Naturmangfoldloven) 19. juni 2009

Lov om friluftslivet av 1. oktober 2015

Lov om kulturminner av 10. juni 2005

Lov om forvaltning av viltlevende marine ressurser (havressurslova). 21.09.2012

Lov om akvakultur (akvakulturloven) 18.12.2008

Lov om laksefisk og innlandsfisk m.v. 14.12.2012

Lov om havner og farvann 17.04.2009

I tillegg gjelder gjeldende arealplaner i sjø for deltakerkommunene og de til enhver tid gjeldende St. meld. med sentrale føringer, rikspolitiske retningslinjer og statlige planretningslinjer.

1.5 Regionale retningslinjer og gjeldende kommunale planer

Fylkesplaner og regionale planer legger regionale føringer for planarbeidet.

«Regional planstrategi for Trøndelag 2016 – 2020» legger føringer for at «*det grønne skiftet og grønn næringsutvikling*» skal fremmes av det offentlige i regionen – herunder havbruk.

En erstatning for denne strategien foreligger i desember 2018 og er en felles plan for nye Trøndelag fylke – «Trøndelagsplanen 2018-30»

«Marin strategi Trøndelag 2015-2018» ligger til grunn for fokuset Namdalen har med tanke på økt tilrettelegging for marine næringer

«Strategi for innovasjon og verdiskaping i Trøndelag» som også legger føringer for å vurdere planbehovet for sjøarealene påpeker behovet for å stimulere til best mulig praksis for produksjon av laks i Trøndelag, slik at regionen kan ta del i vekstregimet som er etablert nasjonalt.

«Nasjonal Transportplan 2018 – 2029» som omtaler flere transportkorrigerende og nasjonale føringer for bl.a. sjøområdene i Namdalsregionen.

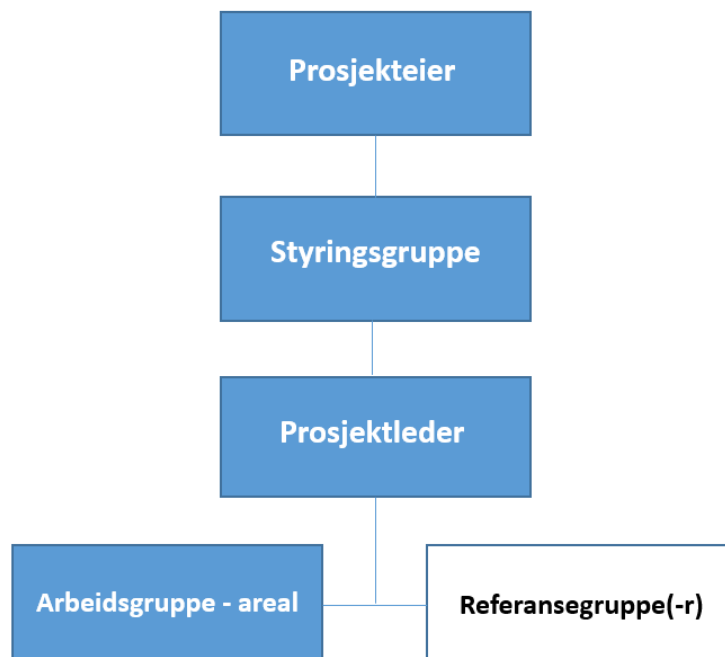
Siden flere av deltakerkommunene har relativt nye kommuneplaner skal man ikke sette til side disse, men ta utgangspunkt i planområdets nåværende planstatus. Nåværende planstatus skal følgelig kunne være førende i planprosessen, men ikke være til hinder for å oppnå hovedformålet om en helhetlig plan.

2 Planprosess

2.1 Organisering

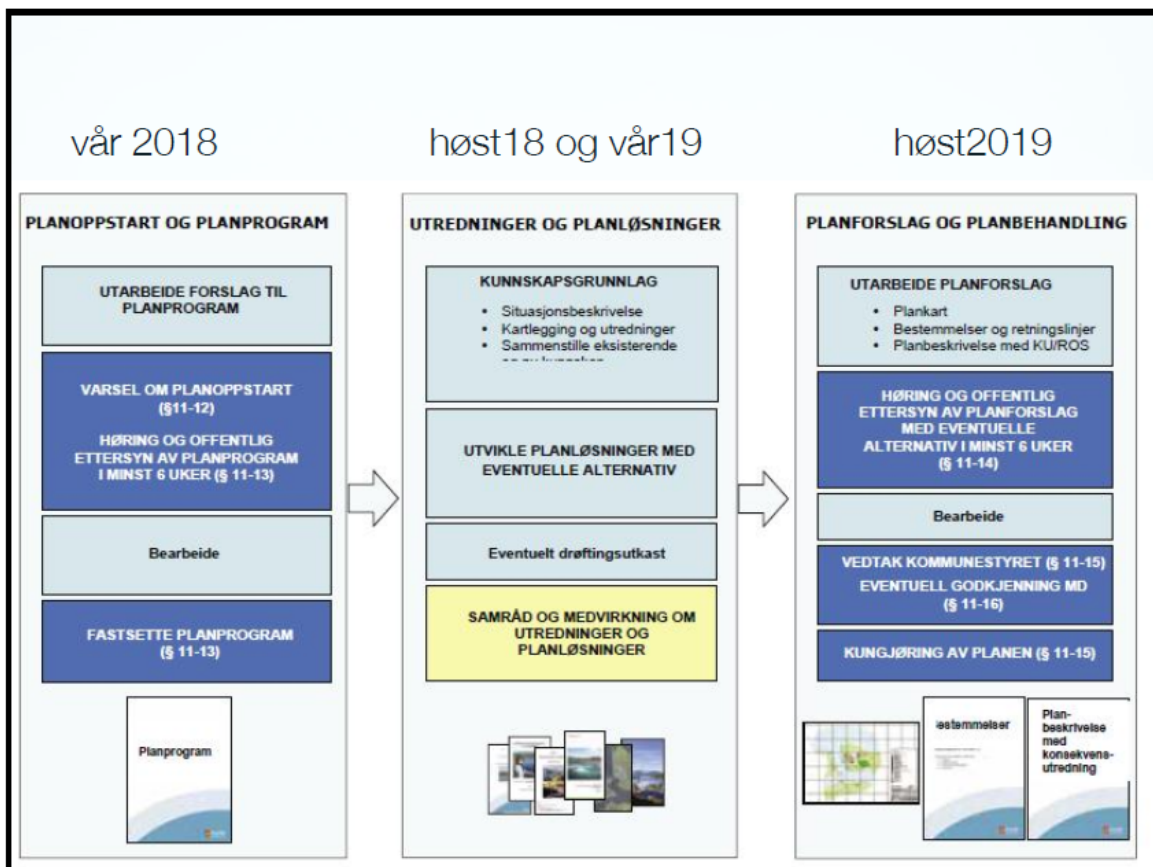
Planarbeidet ledes av en styringsgruppe bestående av en representant fra hver kommune. Styringsgruppen skal bli forelagt og behandle overordnede premisser og spørsmål i planprosessen. Fylkeskommunen stiller med en observatør i rådgivende rolle.

Namdalsregionrådet er ansvarlig for å engasjere prosjektleder som har overordnet ansvar for å gjennomføre planprosessen og det operative kartarbeidet. Det er videre ønskelig å opprette en arbeidsgruppe – areal, hvor det utnevnes en arealplanlegger i hver kommune som er ansvarlig for medvirkning i sin kommune og utgjør en ressurs i arbeidsgruppen. Under gjennomføring av planarbeidet vil det bli opprettet referansegrupper etter behov.

2.2 Hovedfaser

Planprosessen vil i hovedsak følge anbefalt planprosess for kommuneplanens arealdel (se illustrasjon nedenfor).

Arbeidet vil følgelig i hovedsak inneholde arbeid med planprogram hvor bestemmelsene for planprogram er gitt gjennom pbl. § 4-1. Planbeskrivelse og konsekvensutredning gitt gjennom pbl. § 4-2, samfunnssikkerhet, risiko og sårbarhetsanalyse gitt gjennom pbl. § 4-3 hvor dette for denne planen vil bli utført som en del av konsekvensutredningen. Avslutningsvis skal plankartet fremstilles etter gjeldende standarder i henhold til kart og planforskriften med tilhørende planbestemmelser, beskrivelse og konsekvensutredning.

2.3 Fremdrift

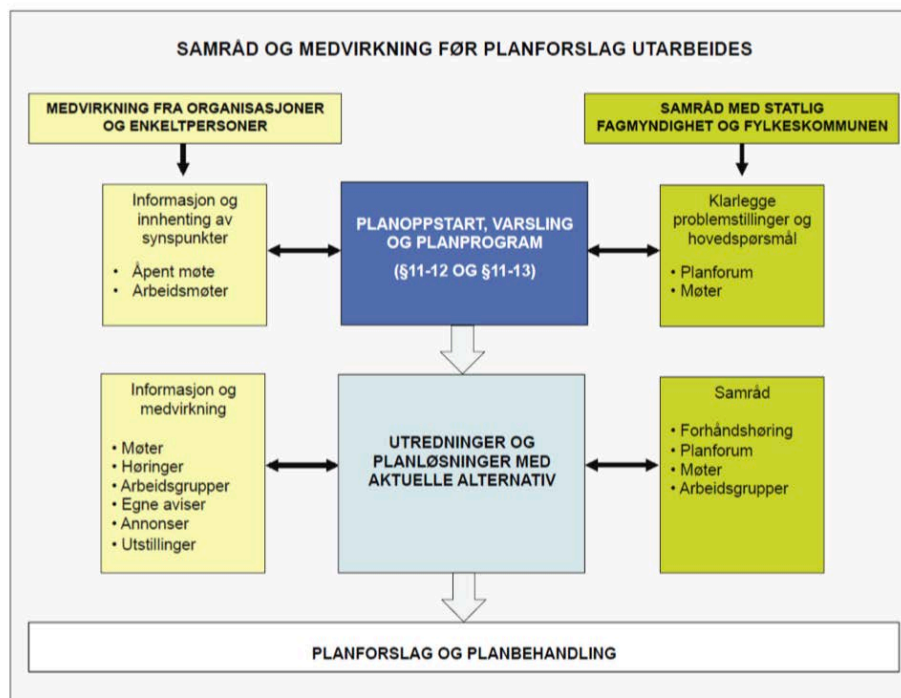
Oppgaver	2018				2019			
Møte med kommunene Utarbeide forslag til planprogram/presentasjoner og diskusjoner og med regionale myndigheter								
Møte med planforum 02.05. Møte med myndigheter								
Planoppstart og planprogram på offentlig ettersyn i min. 6 uker								
Bearbeide høringsmerknader og fastsette planprogram								
Innspill til tiltak og møter med ulike aktører i sjø								
Åpne møter i kommunene, referansegrupper og medbestemmelse								
-Sammenstille eksisterende og ny kunnskap/temakart -Kartlegging og utredninger -Analysere interesse- konflikter, utrede og prioritere -Bestemmelser og retningslinjer -Planbeskrivelse med KU/ROS -Utarbeiding av planforslag -Plankart								
Høring og offentlig ettersyn av planforslag								
Bearbeide høringsmerknader								
Politisk prosess: -Vedtak i de enkelte kommunestyre og kunngjøring av planen								2020

2.4 Medvirkning

Medvirkning omtales i pbl § 5-1, første avsnitt. Arealplaner i sjø forholder seg primært ikke til grunneiere, men til brukergrupper og sektormyndigheter. Det vil være fokus på disse i medvirkningsprosessene.

Det er ønskelig med en god medvirkningsprosess gjennom åpenhet og tilgjengelighet i forhold til å sikre mulighetene for en reell og aktiv medvirkning fra alle interessegrupper. Den enkelte kommune (kontaktperson) er ansvarlig for organisering av medvirkning lokalt og arbeidsgruppen vil stå for gjennomføring.

Det legges opp til en medvirkningsstrategi for næringsliv og brukergrupper, organisasjoner og enkeltpersoner i forhold til gul kolonne til venstre i figuren under:

Kilde: Kommunal- og miljøverndepartementet

Bestemmelser for samråd i planleggingen er gitt i pbl § 3-2: "Alle offentlige organer har rett og plikt til å delta i planleggingen når den berører deres sakfelt eller deres planer og vedtak og skal gi planmyndighetene informasjon om hva som kan ha betydning for planleggingen". Samråd med statlig fagmyndighet og fylkeskommunen er vist i grønn kolonne til høyre.

Politikerne i deltakerkommunene skal holdes orientert om det pågående planarbeidet gjennom presentasjoner for politiske utvalg og/eller kommunestyre.

2.5 Konsekvensutredning (KU)

Konsekvensutredningens innhold skal tilpasses den aktuelle planen, og være relevant for de beslutninger som skal tas. KU skal ta utgangspunkt i relevant og tilgjengelig informasjon. KU skal bare omfatte de delene av planen som fastsetter rammer for framtidig utbygging og som samtidig innebærer endringer av den gjeldende planen. KU skal også redegjøre for virkningen på miljø og samfunn. Det betyr at planen skal ha en overordnet konsekvensutredning av endringer for hele

planområdet, og det skal gjøres konsekvensutredninger av eventuelle enkelttiltak. (I praksis betyr det at innspill til akvakultur skal konsekvensutredes i dette planarbeidet).

Når det gjelder den overordnede konsekvensanalysen vil denne bli gjennomført i tråd med formålet for planarbeidet, og følgelig med et detaljeringsnivå som står i forhold til at planarbeidet skal lede til en overordnet plan.

Når det gjelder konsekvensutredning av innspill til akvakultur er kravene mer formelle. Bestemmelsene for konsekvensutredninger og bestemmelser for samfunnssikkerhet, risiko- og sårbarhetsanalyse er gitt i Pbl § 4-2 og 4-3. Veileder for konsekvensutredning fra Miljøverndepartementet (2017) vil bli lagt til grunn for arbeidet.

https://www.regjeringen.no/contentassets/731d7396e7af4a66bc8d16f730d041c9/veiledningsnotat_ku_juli2017.pdf

https://www.regjeringen.no/contentassets/167047e811414896b04ec2504dd63995/veileder_kuforskrift_en_vesentlige_virkninger.pdf

For å dekke utredningskravet legges det opp til at det ved hvert nytt formål skal medfølge en beskrivelse av de forhold som er kartlagt for stedet, eventuelle behovsvurderinger, samt en vurdering av tiltaket med tanke på virkninger for miljø, natur, samfunn osv. Det skal benyttes en felles mal for beskrivelse og vurderinger. Verdi- og konsekvensutredningen, skal synliggjøres etter et system som viser verdi og konsekvens. I tillegg skal det gjøres en skriftlig vurdering der det er naturlig. Utgangspunktet er at denne framstillingen sammen med tekstdelen skal tilfredsstille kravene i forskrift om KU.

Konsekvensutredning skal identifisere og beskrive de faktorer som kan bli påvirket og vurdere vesentlige virkninger for miljø og samfunn. Det skal utarbeides et ikke-teknisk sammendrag av KU.

Effekter av nye formål skal konsekvensutredes og avklare forholdet mellom:

Natur og miljø:

- ✓ naturmangfold jf. naturmangfoldloven med vekt på ålegras, tareskog, koraller og vill anadrom fisk
- ✓ nasjonalt og internasjonalt fastsatte miljømål
- ✓ kulturminner og kulturmiljø
- ✓ friluftsliv inkl. reiseliv
- ✓ vannkvalitet og forurensing jf. vannforskriften
- ✓ strømforhold og spredning av parasitter og smitte

Samfunnsforhold:

- ✓ fiskeri
- ✓ akvakultur
- ✓ marin forsøpling
- ✓ farleder og ferdsel
- ✓ fritidsbebyggelse
- ✓ transportbehov
- ✓ sysselsetting, befolkningsutvikling og kommuneøkonomi
- ✓ matvareproduksjon og matvaretrygghet
- ✓ beredskap og ulykkesrisiko virkninger som følge av klimaendringer, herunder risiko ved havnivåstigning, stormflo, flom og skred
- ✓ Reindrift

Beskrivelsen skal omfatte positive, negative, direkte, indirekte, midlertidige, antatt varige, kortsiktige og langsiktige virkninger. KU skal inneholde en beskrivelse av metodene som er brukt, viktige usikkerhetsfaktorer og en liste med opplysninger om kilder som benyttes.

For større tiltak må kommunen kunne be om nødvendig dokumentasjon, slik at kommunen kan vurdere og beskrive virkningene av forslaget/innspillet. Det forutsettes at forslagstiller bekoster framskaffelsen av den dokumentasjon kommunen ber om. For å sikre tilstrekkelig informasjon ved innspill blir det utarbeidet egen mal som gjøres tilgjengelig via web.

3 Fokusområder

Planområdet omfatter en rekke ulike brukere og interesser som det skal tas hensyn til i planarbeidet. Alle interesser skal kartlegges for å gi et godt grunnlag for konsekvensutredninger og vurderinger. De ulike interessene søkes fremstilt i temakart ved bruk av et geografisk informasjonssystem (GIS). Det skal søkes å oppnå så god kvalitet som mulig på datagrunnlaget som skal ligge til grunn for utarbeidelsen av plankartet.

Den mest sentrale utfordringen i planarbeidet vil være å tilrettelegge for en bærekraftig utvikling innen fiskeri og havbruk, samferdsel og annet sjøbasert næringsliv, samtidig som det skal tas hensyn til naturmangfold, friluftsliv og kulturminner.

3.1 Følgende tema skal utredes

Natur og miljøressurser	
Biologisk mangfold	<ul style="list-style-type: none"> • Verneområder jf. naturbasen • Registreringer av naturverdi/biologisk mangfold som viser sårbare arter og naturtyper fra naturbasen og artsdatabanken
Dybdeforhold	<ul style="list-style-type: none"> • Olex?
Kulturminner	
	<ul style="list-style-type: none"> • Kulturminner under vann (marin arkeologi). Viser til kulturminneloven. Nye tiltak vil bli vurdert i saksbehandling av søknaden. • Sjønære kulturlandskap
Samfunn	
Samferdsel	<ul style="list-style-type: none"> • Farleder og ferdsel framstilles fortrinnsvis som areal • Havneområder og viktige ankringsplasser avklares med Kystverket. • Småbåthavner har reguleringsplaner som «hvites ut» • Havneområder i sjø framstilles som Bruk og vern områder (6001)
Infrastruktur	<ul style="list-style-type: none"> • Undervannskabler. Strømkabler skal ikke framstilles i plankartet av beredskapshensyn. Disse er grovt framstilt i sjøkart og ved evt. nye tiltak vil eventuell konflikt avklares i saksbehandling av søknader.
Forurensning	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunale avløp fra kommunene, kartlegge eventuelle marine utslipp
Friluftsliv	<ul style="list-style-type: none"> • Viktige friluftslivsområder i strandsonen og i sjø. Registrere de mest brukte og mest ønskede friluftsområder i den enkelte kommune
Fiskeri og havbruk	<ul style="list-style-type: none"> • Dokumenterte gyte- og fiskefelt - Fiskeridirektoratet har prioritert gytefelt, fiskefelt og låssettingsplasser som skal framstilles i planen.

	<ul style="list-style-type: none"> • Lokalisering av godkjente akvakulturanlegg inkl. forøyninger, med mulighet for justeringer, fra Fiskeridirektoratet • Vurdere avstand og strømforhold med utgangspunkt i tilgjengelig kunnskap i forhold til smitte mellom anlegg og ved evt. etablering nye A-områder.
Reiseliv	<ul style="list-style-type: none"> • Namdalen har et godt potensial og mulighet for utvikling av reiseliv basert på regionenes landskap og rike natur- og kulturverdier. Arealplanens virkning i forhold til reiselivsutvikling skal vurderes.
Samfunnssikkerhet og beredskap	<ul style="list-style-type: none"> • Eksisterende og tilgjengelige data om områder utsatt for skred/flom, havnivåstigning mm synliggjøres gjennom ROS analyser • Klimaeffekter av planen

3.2 Arealanalyse

Det skal gjennomføres en arealanalyse før utarbeidelse av endelig planforslag hvor resultatet av arealanalysen skal ligge til grunn for fastsettelse av de fremtidige formålsflatene. Arealanalysen vil basere seg på relevante og tilgjengelige temadata med utgangspunkt i ovenstående skjema og eventuelle nyregistreringer. Analysen vil basere seg på å sammenholde ulike registrerte temadata (overlay-analyse) for å avdekke om det er arealmessige konflikter, og i så fall hvilke tema som står i konflikt. Ved overlappende interesser vil det bli gjennomført en avveining av hvilke interesser som skal få fortrinn med mindre man ønsker å benytte seg av «kombinerte formål i sjø og vassdrag»

4 Behov for nye utredninger?

4.1 Biologisk mangfold

Naturmangfoldloven tar utgangspunkt i at all natur skal forvaltes basert på dagens kunnskap. En økosystembasert og helhetlig forvaltning av sjøarealene krever at det hentes inn tilgjengelig kunnskap og pågående forskning, som for eksempel marine grunnkart, grønn laser, marine naturtyper, marin naturtypekartlegging. Det er svært begrensede data på dybde og marint biologisk mangfold i planområdet.

Planområdet omfatter følgende tema innen naturmangfold som det skal tas hensyn til i arealdisponeringen:

- ✓ Verneområder
- ✓ Utvalgte kulturlandskap
- ✓ Utvalgte naturtyper
- ✓ Marine naturtyper
- ✓ Rødlistearter

For verneområdene har vi gode data. I tillegg er det nasjonale laksefjorder (NLF) innenfor planområdet, og følgelig viktige vandringskorridorer for anadrome fiskearter. I enkelte områder og tema kan det være aktuelt å oppdatere eller supplere med lokal biologisk kunnskap innen de økonomiske rammene for prosjektet.

Behov for utredninger:

- ✓ Hvilken påvirkning har fremtidig foreslåtte tiltak eller bruk på landskap, økosystemer, naturtyper og arter?
- ✓ Hva vil den samlede effekten av de konkrete arealforslagene i planen være?
- ✓ Påvirkning på ville lakse- og ørretstammer fra spredning av sykdom som følge av oppdrettsaktivitet i planområdet

Manglende utredninger kan medføre forringelse av naturmangfoldet i planområdet.

4.2 Fiskeri og tarehøsting

Planområdet omfatter viktige gyteområder og viktige fiskefelt inkludert notfangst av villaks. I tillegg foregår det noe fritids- og turistfiske i planområdet. Fiskeridirektoratet har data om gytefelt og de viktigste fiskefelt, samt kaste- og låssettingsplasser. Alder og kvalitet på kystnære fiskeridata i planområder er imidlertid ifølge Fiskeridirektoratet noe variert. Namsos, Fosnes, Namdalseid, Bjugn og Vikna har nylig blitt revidert, disse er under behandling. De andre kommunene har data av ulik alder, fra 2002 til 2010. De kommunene som er involvert i kystzoneplanen er prioriterte områder hos Fiskeridirektoratet. Data oppdateres kontinuerlig og er tilgjengelig via Fiskeridirektoratets kartinnsyn – Yggdrasil.

I forhold til høsting av tare er utgangspunktet at plan- og bygningsloven og havressursloven gjelder side om side. Der det ikke er utarbeidet en egen forskrift om høsting av tare, kan kommunen synliggjøre i planen hvilke områder som bør unntas fra taretråling av hensyn til andre interesser. I områder der det er utarbeidet en egen forskrift, er det bestemmelsene i forskriften som gjelder. Kommunen er en viktig aktør i forbindelse med utarbeidelse og revisjon av de fylkesvise forskriftene om tarehøsting. Dagens forskrifter om tarehøsting i Trøndelag gjelder til og med september 2019 og skal revideres før dette. Det forutsettes at de aktuelle kommunene deltar aktivt i dette arbeidet. Hensynet til natur, fiske og andre forhold skal vurderes i revisjonsprosessen.

Behov for utredninger:

- ✓ Vurdere ulike fiskeriinteresser opp mot andre interesser i områder med interessekonflikt.
- ✓ Konsekvensene av manglende utredning kan være tap av viktige ressursområder innen fiskeri.

4.3 Havbruk

I planområdet er det en rekke oppdrettslokalteter. Oversikt over lokaliteter og konsesjonsnivå blir hentet inn fra Fiskeridirektoratet.

Fiskeridirektoratet har oppdaterte data for akvakultur, men basert på erfaringer fra et par etablerte oppdrett er det behov for å registrere romsligere fortøyningsareal og lage bestemmelser for disse. Det er tillatt å søke om etablering av akvakultur i landskapsvernområder. Da er fylkesmannen forvaltningsmyndighet og ikke kommunene.

Behov for utredninger:

- ✓ Med grunnlag i foreliggende kunnskap skal det kartlegges potensielt egnede areal til bærekraftig akvakultur

- ✓ Avklare hvorvidt det skal legges begrensninger på hvilke arter som kan produseres i de enkelte areal
- ✓ Avklare næringas behov for areal, både eksisterende og nye areal, og vurdere dette mot andre interesser
- ✓ Innhente og samordne kunnskap om hvilken effekt akvakultur har på naturmangfold og smitte

Konsekvensene av manglende utredninger kan føre til en mindre bærekraftig havbruksnæring om ikke de mest eigna arealene er tilgjengelig for å søke om etablering. Videre kan konsekvensene av å tillate etablering av havbruksnæring forringe naturmangfoldet, friluftslivet og gi en større negativ miljøbelastning enn nødvendig.

4.4 Kulturminner og kulturmiljø

Det er registrert områder for helhetlig kulturlandskap innen planområdet som kan bli påvirket av aktivitet i sjø. Miljødirektoratet har kartlagt temadata i området. Det antas også å være flere marinarkeologiske funn i området som skipsvrak og fly fra 2. verdenskrig. Disse skal ikke framstilles i plankartet men bør være kjent og kunne tas hensyn til i saksbehandlingen da Kulturminneloven ligger til grunn.

Behov for utredninger:

- ✓ Utrede kulturmiljø som kan bli påvirket av foreslåtte arealformål i sjø ut fra dagens kunnskap
- ✓ Avklare med forvaltningsmyndigheten hva som skal hensyntas og hvilke føringer som er aktuelle

Konsekvensen av manglende avklaringer angående kulturminner og kulturmiljø i sjø kan bli at områder avsatt til andre formål kan komme i konflikt med viktige kulturminner og -miljø.

4.5 Forurensing

Det eksisterer data fra Miljødirektoratet (tidligere Klif), men er antatt å måtte suppleres. Områder med forurensede sedimenter i tilknytning til industri og i tilknytning til kommunale avløp må kartlegges. Det må også kartlegges om det er planer for etablering av nye områder for deponering i planområdet da dette kan ha påvirkning på vannmiljøet.

Behov for utredninger:

- ✓ Kartlegge områder som begrenser aktivitet (matproduksjon, fiske med mer) pga. forurensing
- ✓ Kartlegge eventuelle områder med betydelig negativ marin forurensing

Konsekvensen av manglende utredning kan føre til at forurensede områder blir tatt i bruk uten tilstrekkelig kunnskap om negative konsekvenser spesielt med tanke på akvakultur.

4.6 Samferdsel og infrastruktur

Sjøen er i hovedsak et allment åpent ferdselsområde. Installasjoner eller andre tiltak som kan hindre allmennhetens ferdsel er imidlertid ikke tillatt. Kystverket har hovedansvaret for farledene og fredsestruktur. Data som angår sjøtransport er tilgjengelig i Kystverkets kartinnsynsløsning -

Kystinfo. Når det gjelder ankringsområder med mer har kystverket kartfestet prioriterte ankringsområder. I tillegg er det ankringssteder som er viktig for den allmenne ferdselen.

Behov for utredninger:

- ✓ Vurdere ferdselsareal mot annen arealbruk
- ✓ Avklare med Kystverket hvilke ankringsområder som skal ivaretas i planområdet
- ✓ Hvilke hensyn bør tas med tanke på nåværende havne- og kaianlegg

Manglende utredning og avklaring med Kystverket kan føre til at områder avsatt til akvakultur kan komme i konflikt med Kystverkets interesser ved senere behandling av søkte lokaliteter.

4.7 Friluftsliv og reiseliv

Tilgang til friluftsområder av god kvalitet er viktig for livskvalitet, folkehelse og næringsutvikling. Innen planområdet er det mange flotte naturområder som benyttes til friluftsliv lokalt og til reiseliv nasjonalt og internasjonalt.

Det er små og større aktører som driver sjørelatert turisme i planområdet, og som baserer aktiviteten på turistfiske og opplevelser knyttet til sjøområdene. Planarbeidet skal sikre friluftsområder, inklusive badestrender, for dagens og framtidige brukere. Statlig sikra friluftsområder ved sjø er kartfestet og tilgjengelig fra Miljødirektoratets naturbase. I noen kommuner er det gjennomført lokal kartlegging av badeplasser som tas inn i planarbeidet. Berørte myndigheter og interesseorganisasjoner oppfordres til å definere hvilke kvaliteter som er viktige når det gjelder friluftsområde i sjø.

Det vil ikke bli gjennomført egne analyser av befolkningens helse, barn og unges oppvekstvilkår eller universell utforming i planarbeidet da det synes lite relevant.

Behov for utredninger:

- ✓ For å kunne gjøre en helhetlig avveining av arealbruken er det behov for en registrering av de viktigste og mest brukte sjønære friluftsområder i hele planområdet
- ✓ Kartlegge viktige områder for fritidsfiske og turistfiske og annen turisme (f,eks populære kajakkområder) som skal ivaretas i arealplanen

Manglende utredning kan tenkes å ha negativ innvirkning på helse og bolyst og gi negative økonomiske konsekvenser for reiselivsnæringen om deres primærområder påvirkes.

5 Risiko og sårbarhet

5.1 Skred og flom

Kartlegge områder i sjø som er eller potensielt kan være utsatt for skred og flom. NGU og NVE har tilgjengelige data over skredutsatte områder på land, og vil oppfordres til dialog omkring hvilke føringer det bør gi for ulike arealdisponeringer

5.2 Havnivåstigning

Havnivået i området er estimert til å stige med 53-60 cm i perioden 2000-2100. I samme periode vil landhevinga være mellom 21 og 29 cm.

5.3 Fiskehelse og smitte

Det kan ikke gis bestemmelser som går på drifts- og næringsrettede forhold som produksjonskapasitet, fiskevelferd, rømming og krav med hensyn til lakselus der sektormyndighetene har tilsynsansvar.

Behov for utredninger:

- ✓ Vurdere hensynsoner i sjø hvor det er potensiell fare for skred og flom.

6 Kildehenvisning

«Regional planstrategi for Trøndelag 2016 – 2020»

<https://www.trondelagfylke.no/vare-tjenester/plan-og-areal/regional-planlegging/regional-planstrategi/>)

«Trøndelagsplanen 2018-30»

<https://www.trondelagfylke.no/vare-tjenester/plan-og-areal/regional-planlegging/trondelagsplanen-2018-30/>

«Marin strategi Trøndelag 2015-2018»

<http://www.ntfk.no/Politikk/planer/Documents/Marin%20Strategi%202015-2018.pdf>

«Strategi for innovasjon og verdiskaping i Trøndelag»

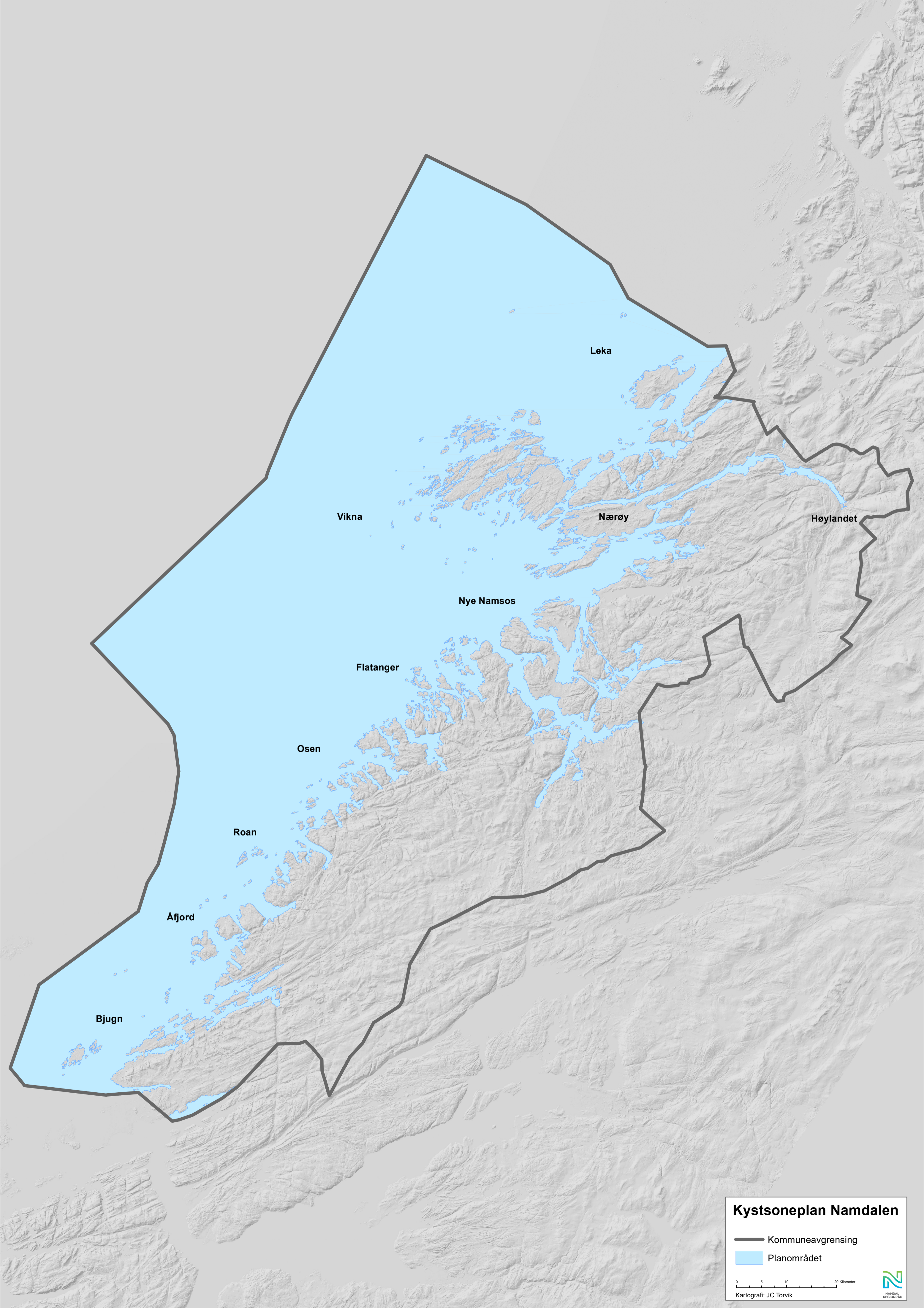
<https://www.trondelagfylke.no/vare-tjenester/naring-og-innovasjon/planer-og-strategier/strategi-for-innovasjon-og-verdiskaping-i-trondelag/>

«Nasjonal Transportplan 2018 – 2029»

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-33-20162017/id2546287/>

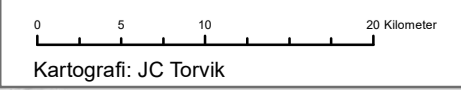
7 Vedlegg

Kart over planområdet

Kystzoneplan Namdalen

- Kommuneavgrensing
- Planområdet

Kartografi: JC Torvik

